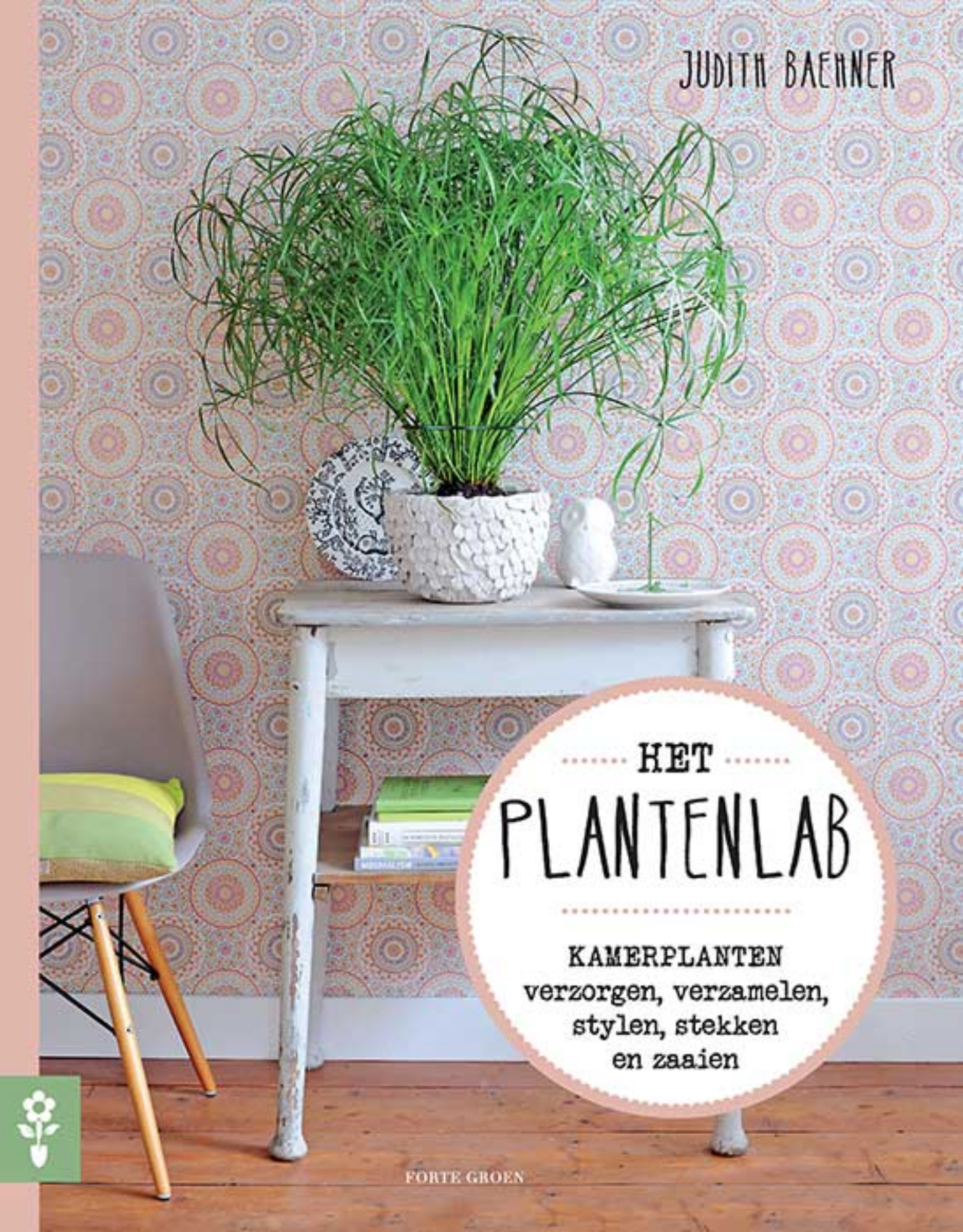

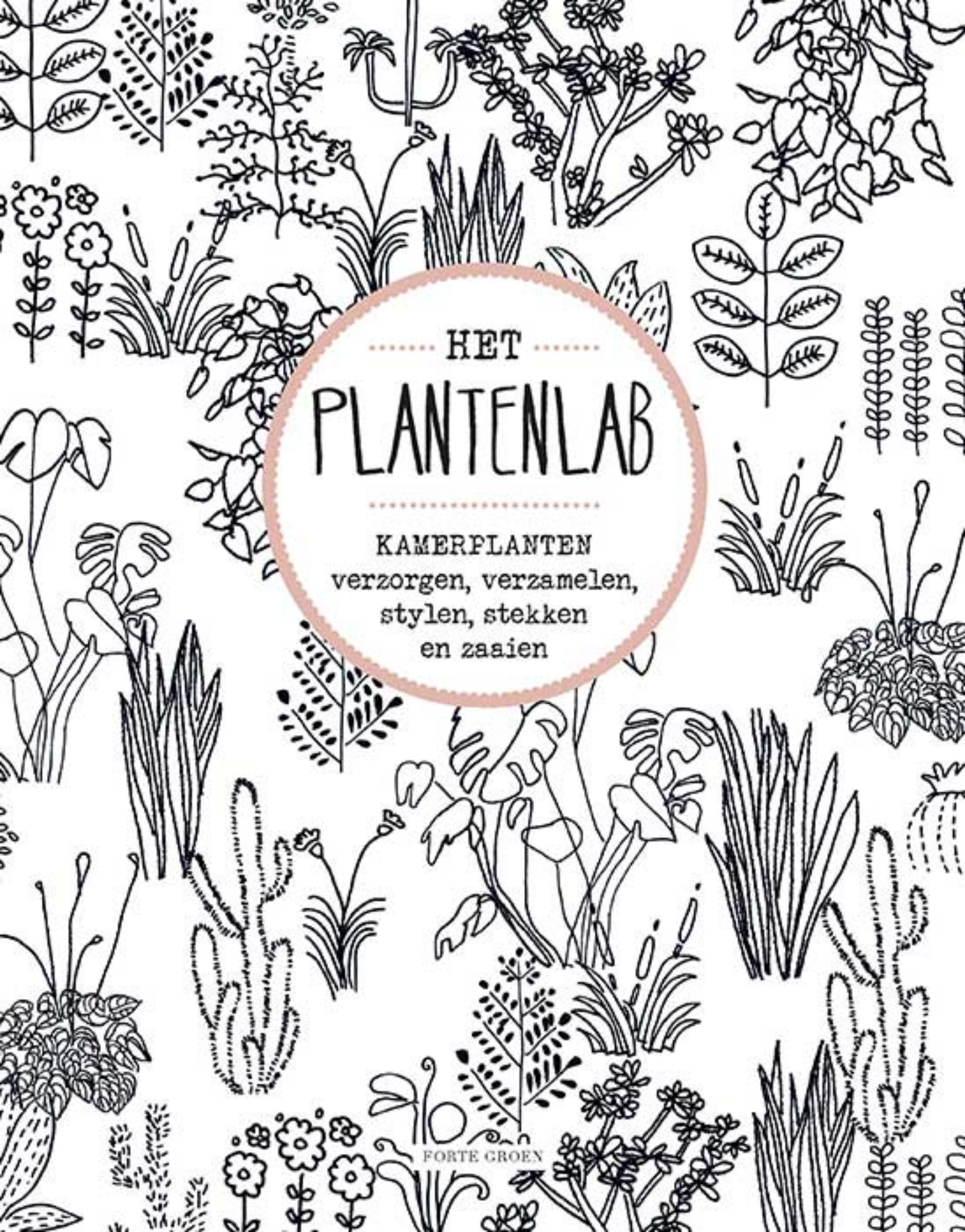
JUDITH BAEHNER

..... HET
PLANTENLAB

KAMERPLANTEN
verzorgen, verzamelen,
stylen, stekken
en zaaien

FORTE GROEN

..... HET

PLANTENLAB

.....

KAMERPLANTEN
verzorgen, verzamelen,
stylen, stekken
en zaaien

FORTE GROEN

Dit is een uitgave van
Forte Uitgevers BV
Postbus 684
3740 AP Baarn

Foto's binnenwerk:

Eric van Lokven

How to foto's:

Judith Baehner

Illustraties:

MIEKinvorm

Omslagontwerp + opmaak binnenwerk:

Studio Wonke Boog

Eindredactie:

Mariëlle van der Goen

ISBN 978 94 6250 054 9

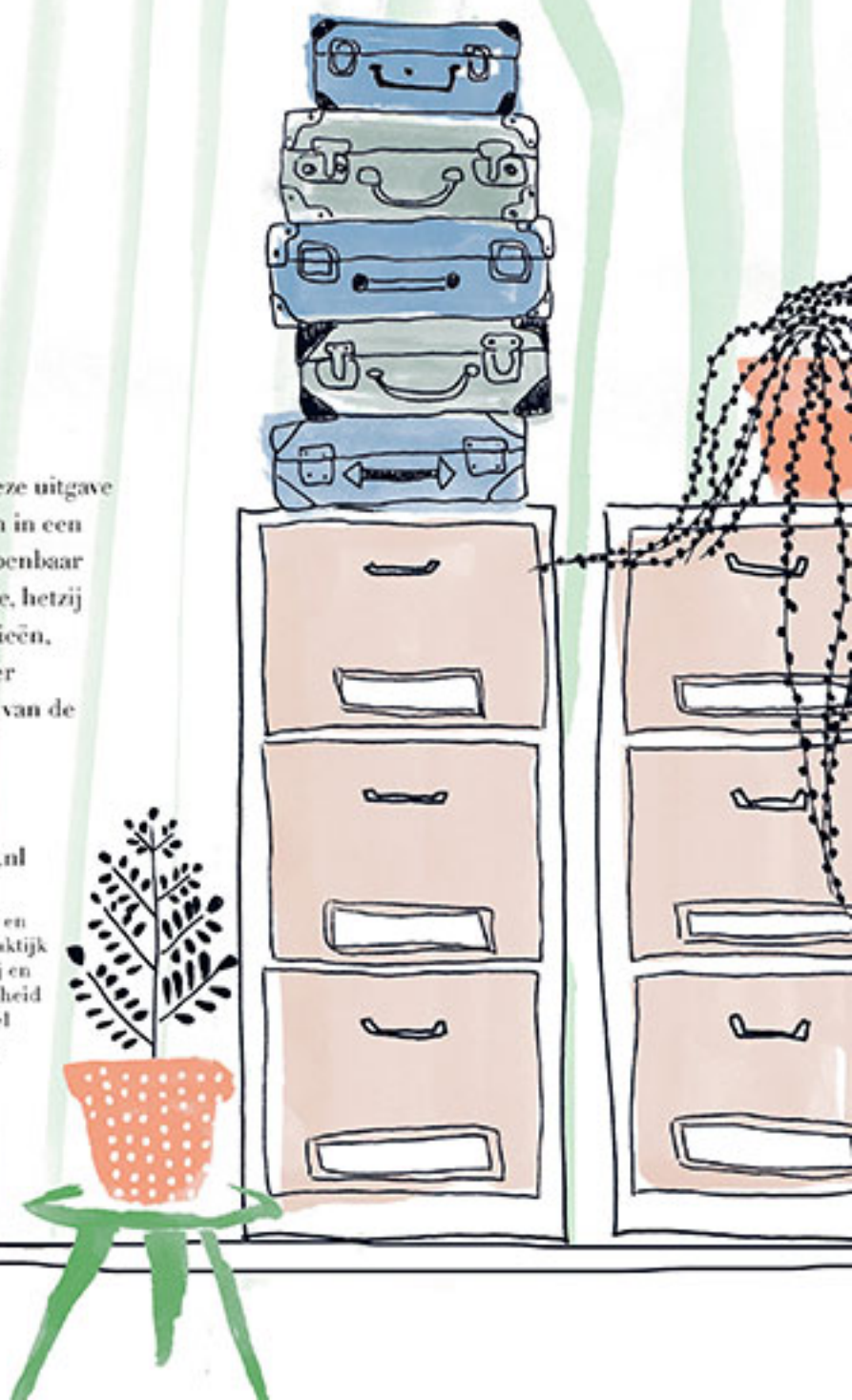
NUR 422

© 2015 Forte Uitgevers BV, Baarn

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor meer informatie over de uitgaven van Forte Uitgevers: www.forteuitgevers.nl

Alle informatie in dit boek is naar beste weten en kunnen verwerkt. Zorgvuldigheid bij het in praktijk brengen ervan is echter geboden. De uitgeverij en de schrijvers dragen geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele schade op persoonlijk, materieel of financieel gebied die uit het gebruik van de onderhavige materialen en methoden kunnen voortvloeien.

HOOFDSTUK 1	10
JE EIGEN PLANT. HOE KIES JE DIE EN HOE DOE JE DAT?	11
- je nieuwe plant	13
- groen in ons huis	14
- kinderen en huisdieren	15
- leer je plant begrijpen	19
- waar komt je plant vandaan	19
- wat heeft je plant nodig	21
- licht	21
- temperatuur en vocht	28
- water	36
- voeding	44
- wat moet je doen en wat niet	48
- planten oppas	49
- planten EHBO	50
- vetplanten en cactussen	52
- schema makkelijke planten	58

HOOFDSTUK 2	64
ALS JE DE SMAAK TE PAKKEN HEBT	64
- gezonde planten	64
- op je werkplek en in de badkamer	66
- verpotten	68
- potten kiezen	70
- potgrond zelf mengen	78
- snoeien	80
- plagen en ziekten	82
- schema beetje-werk-planten	90

HOOFDSTUK 3	94
PLANTEN OM WEE TE SPELEN	96
- planten laten bloeien	99
- bijzondere verzamelingen	100
- stekken en zaaien	103
- afleggen	112
- zaaien	112
- uit de keuken in een pot	112
- cactus enten	118
- schema beetje-werk-en-ervaring	120

VOORWOORD

In de jaren zeventig groeide ik als kind op in een jungle van kamerplanten en zolang ik me kan herinneren stond er een enorme varen op de vensterbank. Die varen groeide uit tot een onbeheersbare wolk groen, werd dan weer rigoureus bijgeknipt en groeide daarna weer uit.

Verder stond het huis helemaal vol met planten als *Peperomia*, vaderplant (*Tradescantia*), graslelie (*Chlorophytum*), *Ficus benjamina* en olifantspoot (*Beaucarnea recurvata*) die het daar, in ons huis en op die vensterbank, allemaal erg goed deden. Mijn vader had zelfs de vensterbank groter gemaakt om al dat groen kwijt te kunnen. Hij maakte ook een plankje tussen de raamstijlen, waarop ontelbare lantarenplantjes (*Ceropegia woodii*) konden staan, die je kon blijven stekken. Hierdoor hadden we geen vitrage nodig, want je kon onmogelijk van buitenaf door het raam naar binnen kijken. Later stond in de kamer op de grond ook een parapluplant, (*Cyperus alternifolius*) die groeide tot het plafond, in een grote emmer die dienstdeed als minimoeras. Toen we eind jaren zeventig verhuisden, ging de hele jungle mee in speciale kisten. Een groot aantal van die planten, vertelde mijn moeder later, redde het niet. Het was de dag van de verhuizing -18 °C en de rit duurde meer dan twee uur, dus veel van de planten hadden een klap gekregen en een aantal was zelfs doodgevroren. In ons nieuwe huis werd al snel een plantencollectie opgebouwd. Wat er met die nieuwe jungle gebeurd is weet ik niet, maar er is niet veel meer van over. Met de komst van de 'witte' trend in de jaren tachtig verdwenen de planten eigenlijk helemaal. Wat er na een tijd nog wel over was, was een enorme euforbia, (*Euphorbia pseudocactus*) die nog van mijn oma was geweest. Die plant had ik heel graag willen meenemen maar op de een of andere manier is het daar niet van gekomen en opeens was hij weg. Jammer. De planten die nu nog in het huis van mijn ouders staan, doen het wel allemaal heel erg goed maar het zijn er niet veel meer. Zo staat er in de kamer een olifantspoot (*Beaucarnea recurvata* ook wel *Nolina recurvata* genoemd), die al dertig jaar oud is. Mijn vader kocht ooit zaad in een winkeltje in Haarlem waar we woonden en kweekte de plant zelf op in de kas in onze achtertuin. De plant staat er nog steeds en is behoorlijk groot en de trots van mijn vader.

Bij mij is het ook altijd blijven kriebelen, groen om me heen. Van mijn vader leerde ik het gemak en de 'swung' om planten te verzorgen en om ermee te leven. Onmisbaar. Toen ik op kamers ging, kwam er al snel een grote plant,

De planten die nu nog in het huis van mijn ouders staan, doen het wel allemaal heel erg goed maar het zijn er niet veel meer. Zo staat er in de kamer een olifantspoot (*Beaucarnea recurvata* ook wel *Nolina recurvata* genoemd), die al dertig jaar oud is.

een kamerlinde (*Sparmannia africana*), nog steeds een van mijn lievelingsplanten. Wel een lastige plant. Keer op keer ging het mis met de kamerlinde omdat ik hem ergens wilde hebben waar de plant duidelijk te veel licht kreeg of te weinig vocht of... maar ik vind hem zo mooi. Ik heb er nu twee staan en ik begin de plant aardig te kennen. Ze doen het heel goed, de aanhouder wint, zeg maar. In mijn eerste kleine huisje met piepklein balkon, probeerde ik ook zo veel mogelijk planten, groenten en kruiden te herbergen. Een plekje om te zitten was er niet meer bij. Eigenlijk in alle huizen waar ik woonde waren planten welkom, ook de 'wees'-planten die ik vond tussen het vuilnis op de grachten in Amsterdam, waar ik inmiddels woonde. Vooral de gatenplant (*Monstera deliciosa*), *Yucca* en *Ficus* kwam ik vaak tegen. Ik nam ze mee op de fiets uit medelijden. Ik lapte ze op en gaf ze aan vrienden (die ze vervolgens weer verwaarloosden en ze bij het vuilnis zetten).

Als tijdschriftredacteur en stylist kreeg ik ook de kans om mooie producties te maken met groen omdat daar duidelijk mijn passie lag en die liefde groeide steeds meer. Heerlijk om met al die planten te werken, na te denken over wat we mooi en niet mooi vinden en wat past bij de tijd. Bij wat ik heb meegekregen van thuis en door mijn liefde voor groen leerde ik steeds meer. Ik vergaarde kennis over de verzorging van planten en ik leerde hun prachtige namen kennen. Ik probeerde en testte van alles uit, dat ging en gaat ook heel vaak mis maar het is zo leuk. Ik deed kennis op door met bevlogen vakmensen te praten en begon het steeds meer te snappen. Zo ontdekte ik wat planten nodig hebben en hoe ik ze kon laten floreren.

En nu verzamel ik planten, mooie dingen, aparte planten, iets met een verhaal, gered van de straat, opgekweekt uit zaad of uitgegroeid van klein naar groot en veelvuldig gestekt. Als het maar groen is. Een plekje bruin hier en daar

of een geknakte steel of een plant die helemaal scheef groeit, het hoort erbij. Dat maakt ze uniek en persoonlijk. Elke plant krijgt na een tijdje een eigen karakter en hoort echt bij ons. Niet overal in ons huis staan planten, maar juist op plekken waar ik ze graag zie. Op een tafel speciaal voor planten, die ik regelmatig helemaal anders maak. Ik weet dat ik soms dingen doe die een plant niet leuk vindt, maar dan weet ik waarom hij na een tijdje niet meer zo fris is en dan lap ik hem weer op. En ondertussen geniet ik van mijn groene huis.

Om anderen ook te inspireren en te laten genieten van planten en groen in huis maakte ik dit boek. Het helpt je eerst bij het vinden en verzorgen van kamerplanten. Deze planten geven het gevoel van natuur en groen in je huis, kunnen tegen een stootje en zijn sfeermakers. Daarna, als je eenmaal de smaak te pakken hebt, dan is de volgende stap een plant die iets meer vaardigheid vraagt. Maar dat leer je vanzelf. Als laatste leer je hoe je kunt stekken en zaaien, gewoon van je eigen planten of van zaden uit je keuken.

mijn ouderlijk huis

Mijn lievelingen

Sparrmannia africana - kamerlinde
Ceropegia woodii - lantarenplantje
Monstera deliciosa - gatenplant
Epipremnum pinnatum / Scindapsus
Tradescantia of *Zebrina*
Crassula ovata - vetplant
Asparagus plumosus
Adiantum raddianum

HOOFDSTUK 1

{ STYLINGTIP }

Zet je planten liever niet overal los van elkaar neer want dat oogt rommelig, mooier is het om ze bij elkaar te zetten op een tafeltje of op een plank aan de muur, dan krijgen ze de aandacht die ze verdienen.

JE EIGEN PLANT.

HOE KIES JE DIE? (EN HOE DOE JE DAT?)

Heb je ook zo'n zin in planten in je huis en wil je planten kopen, een prachtige grote plant of misschien wel een hele vensterbank vol? Goed idee... maar bedenk voor je naar het tuincentrum of de bloemenwinkel rent, wat voor planten je wilt hebben en waar je ze wilt neerzetten. Bedenk ook van tevoren hoeveel tijd je aan het verzorgen kunt besteden, past het in je leven om de plant elke dag te vertroetelen of ben je zo vaak weg dat je een plant nodig hebt die tegen een stootje kan en vooral zonder al te veel water overleeft. Wel eerlijk zijn, hè! Denk ook na over de soort plant. Wil je groene of bloeiende planten, wil je kleine of grote planten, komen ze in de woonkamer op de grond of op een tafel. Hoe is het licht op die plek en tocht het er erg of niet? Vraag je ook af hoe groot hij mag worden. Een kamerlinde (*Sparrmannia africana*) of een *Tetrastigma (voinicriannum)* kunnen heel snel heel groot en breed worden, die ruimte moet je wel hebben. Je kunt ze goed snoeien, maar daar heb je wel een beetje lef voor nodig. Het is handig om je dit allemaal van tevoren af te vragen en te bedenken.

Bedenk ook wat je aan planten wilt uitgeven. Planten hoeven niet heel duur te zijn en je kunt dus best wat uitproberen, maar een budget is handig. Is je budget niet heel groot, maar wil je wel een grote plant dan kun je ook een kleine, jonge plant kopen die lekker snel groeit. Bijvoorbeeld een *Epipremnum* of een kamerlinde (*Sparrmannia africana*). Koop ook vooral niet te veel planten in één keer als je net met planten begint, dan kun je eerst even oefenen en proberen zodat je weet wat je verzorgkwaliteiten zijn. Als het een keer niet lukt dan heb je wel van het groen kunnen genieten. Maar ik ga ervan uit dat je, als je dit boek hebt gelezen, de smaak flink te pakken hebt en je een succes maakt van je planten. Want als je een plant hebt gekocht, is het aan jou. Koop vooral een plant die je zo mooi vindt dat je hem per se wilt kopen en hem gaat verzorgen. Gewoon doen!

Heb je niet de neiging om je hele huis vol met planten te zetten omdat je denkt dat het niet lukt, dan hoop ik dat dit boek je zal inspireren om toch een plant te gaan kopen.

{ Tip }

Koop je plant in de lente dan kan hij gedurende de zomer goed acclimatiseren en sterk worden voor de winter. Met een goede weerstand overleeft hij de winter beter en is je plant minder vatbaar voor ziekten en schimmels.

{ STYLINGTIP }

Een *Bromelia* of *Guzmania* (*Guzmania* 'Bolero') staat heel mooi in een vaas of glas. Haal hiervoor de plant uit de pot en schud wat van de grond weg. Zet de plant in het glas of de vaas en geef de plant op de kroon water in de kokers. Daar heeft hij genoeg aan. Hij kan dus droog staan.

HET PLANTENLAB is hét kamerplantenboek van nu. Inspirerend, praktisch en uitnodigend. Dit boek vertelt alles wat je over kamerplanten wilt weten. In een paar hoofdstukken komen alle praktische vragen aan bod: de keuze van je planten, verzorging, stekken, zaaien en verpotten. De Eerste Hulp Voor Planten geeft antwoord op vragen als je plant niet zo groeit als jij wilt. En natuurlijk komt de styling – je planten in het interieur – aan bod. Voor je het weet verras je jezelf, vrienden en burens met zelfgekte plantjes. Judith Baehner neemt je mee in de wereld van kamerplanten; haar enthousiasme werkt aanstekelijk.

{ OVER JUDITH }

Judith Baehner heeft een passie voor groen. Ze is blogger en ze werkt als styliste voor tijdschriften als Margriet, Buitenleven en Home and Garden. Daarbij laat Judith zich inspireren en verrassen door zowel nieuwe als vergeten planten. Eerder was zij co-auteur van *Rijntjes Keukengeheimen*.

HET PLANTENLAB is haar eerste groenboek.

ISBN 978-94-6250-054-9

9 789462 500549

www.forteuitlevers.nl